

"Turisme i ærfuglens rike"

Verdensarvforum Bergen 8. juni 09

Rita Johansen, daglig leder Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv

www.verdensarvvega.no www.ungehender.no

Hilde Wika, prosjektleder Bærekraftig Reiseliv, Vega Næringssselskap

www.visitvega.no

Vega er omgitt av 6.500 øyer spredt over et område på 2000 km².

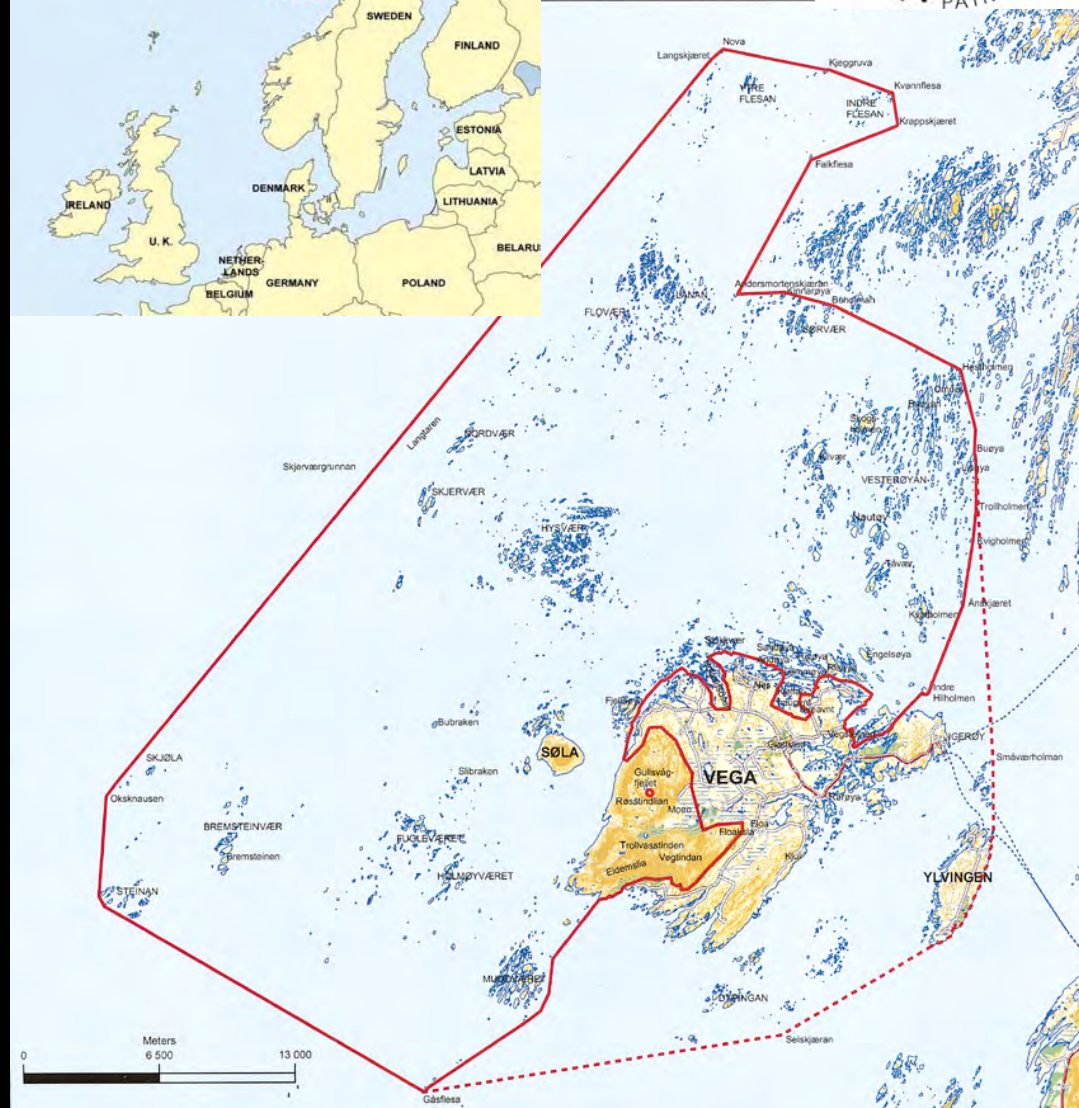
Strandflaten med kalkrik grunn og et tusentalls øyer, holmer og skjær er enestående i form og utstrekning.

De naturgitte forutsetningene i gruntvannsområdet har gitt livsgrunnlag for mennesker og dyr i mer enn 10.000 år.

Med unntak av hovedøya Vega og "Himmelblå"-øya Ylvingen er området fraflyttet.

VEGAØYAN - The Vega Archipelago

Norwegian Nomination 2003 - World Heritage List

Kategori: Kulturlandskap

”Vegaøyan viser hvordan generasjoner av fiskere og bønder gjennom de siste 1.500 år har opprettholdt en bærekraftig levemåte i et værhardt område nær Polarsirkelen, basert på den nå unike tradisjonen med ærfugldrift. Statusen er også en hyllest til kvinners bidrag til dunprosessen.”

Hvorfor verdensarv?

- Stor tilbakegang i folketall
- Lokal mobilisering i Bygdepolitisk program
- Parallelt arbeid med E-huset museum og forsøksprosjekt med gjenoppbygging av dun-tradisjonen.
- Utgangspunkt for arbeidet lokalt:
 - "Vern gjennom bruk"
 - Verdensarvkonvensjonsens intensjoner

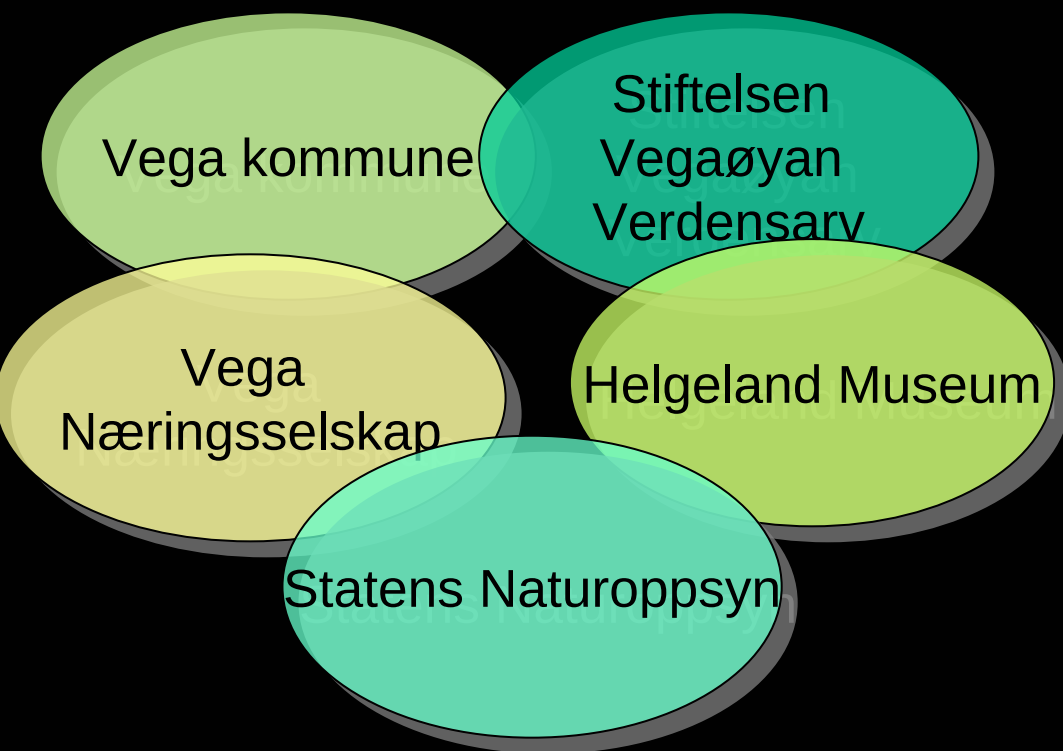

Verdensarvkonvensjonen peker på at landene skal bestrebe seg på å:

- Gi arven en funksjon i lokalsamfunnet
- Integrere vern i alminnelig planlegging
- Etablere instanser med tilstrekkelig personale for å ivareta oppgavene
- Videreføre studier og forskning
- Fremme opprettelse eller utvikling av regionale sentre for utdanning, vern, bevaring og formidling

Team Verdensarv Vega

Samarbeider om overordnet planarbeid – stedsutvikling, reiselivsstrategi og reiselivs-prosjekt

Nettverksbygging, planarbeid, konkrete prosjekt

Lokalt: Samarbeidsråd, grende- og faglag, grunneiere

Regionalt: NFK, HM, DH. Regionråd, næringshage

Nasjonalt: MD/DN, RA, Fylkesmannen, Norges Verdensarv, UNESCO-komm., ABM-utv.

Internasjonalt: Sverige, Finland, Island, Færøyene. Grønland, Litauen, Italia

Hva skjer lokalt?

Verdensarv i unge hender

www.ungehender.no

Utværet Lånan AS www.lanan.no

Vega Havhotell www.havhotellene.no

Verdensarvporten på Nes

En åpen dør til natur og kultur i
Vegøyan Verdensarvområde

”Hovedtyngden av informasjons-, tilretteleggings- og infrastrukturtiltak vil legges til buffersonen. Gode opplevelsestilbud må utvikles med utgangspunkt her, slik at man får en forsvarlig og styrt reiselivsutvikling i verdensarvområdet, som ikke går på bekostning av verdiene som ligger til grunn for nominasjonen. På denne måten skal etableringen av buffersonen bli et viktig virkemiddel for å ta vare på verdiene i selve verdensarvområdet.

Bærekraftig reiselivsutvikling i Vegaøyan Verdensarvområde

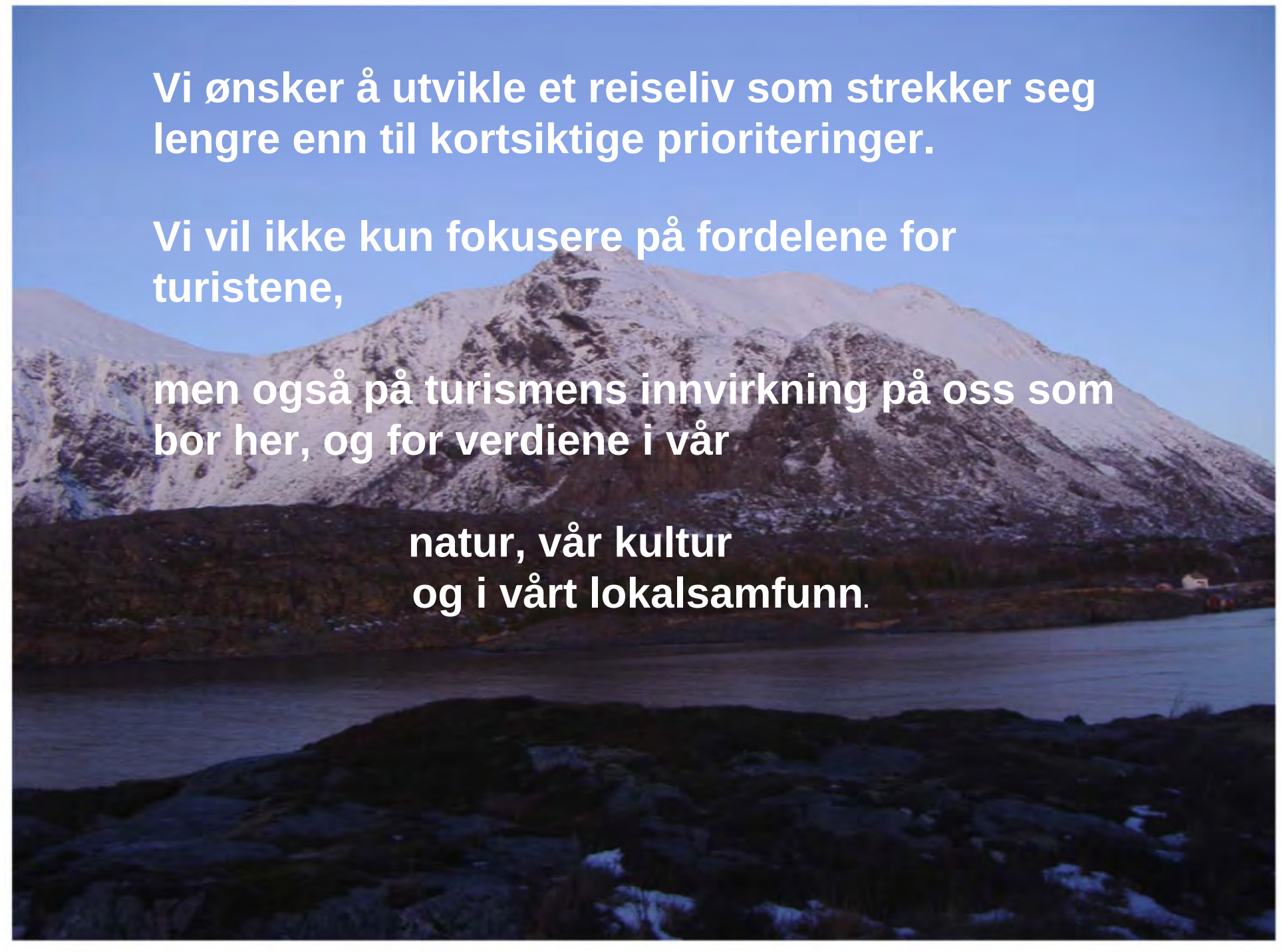

Vi ønsker å utvikle et reiseliv som strekker seg lengre enn til kortsiktige prioriteringer.

Vi vil ikke kun fokusere på fordelene for turistene,

men også på turismens innvirkning på oss som bor her, og for verdiene i vår

**natur, vår kultur
og i vårt lokalsamfunn.**

Bærekraftig utvikling fokuserer på tre temaer

- **Miljømessig** dvs. natur- og kulturgrunnlaget (langsiktig forvaltning).
- **Sosialt** (et attraktivt lokalsamfunn der folk gjerne vil bo og besøke).
- **Sunn økonomisk utvikling** (langsiktighet, en robust lokal økonomi).

Prioriteringer og strategier for Vega 2015

- Vi skal styrke **destinasjonsopplevelsen** for gjestene.
- Vi skal utvikle **et attraktivt lokalsamfunn** for alle innbyggere.
- Vi skal **beskytte miljøet** og ta grep rundt **miljøutfordringene**.
- Vi skal **sikre en sunn økonomisk utvikling** for vårt næringsliv og **skape trygge arbeidsplasser**.
- Vi skal etablere **et partnerskap** rundt gjennomføringen av våre mål.

Tiltak i fase 1:

En sårbarhetsanalyse skal ligge til grunn for hvordan utviklingen innen reiselivet på Vega skal være

Parallelt arbeid med utvikling av tilbud basert på sunn fornuft og samarbeid med grunneiere.

Utfordringer i videre arbeid:

- Få fullført infrastruktur for informasjon og formidling av områdets verdier
- Helhetlig utvikling av lokalsamfunnet i bærekraftig retning
- Verdensarv og formidling er spydspissen i destinasjonen:
 - Få alle aktører til å spille på lag. Inngå partnerskapsavtaler

Beholde lokalt engasjement og forståelse for å ta vare på verdiene